

رام - پانزدهم ارداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

پانزدهم مرداد

روز پانزدهم مرداد سال ۱۲۸۸ سید حسن تقی زاده از رهبران مهم مشروطه خواهان آذربایجان از راه تبریز رسید و با استقبال پرشور مردم وارد تهران شد. عده‌ی زیادی از مردم تا کرج به استقبال وی رفته بودند و ورودش به تهران با نواختن موزیک و رژه‌ی مجاهدین همراه بود. در ۱۲۹۸ امان الله خان افغان در نبرد بر انگلیسی‌ها غلبه کرد و سال بعدش (۱۲۹۸) به دستور وثوق‌الدوله که تازه به صدارت رسیده بود، اداره نظمیّه موظف شد کلیه اعضای کمیته مجازات را که در چند سال اخیر مرتکب چندین فقره قتل شده بودند دستگیر کند.

یک سال بعد در شب جمعه پانزدهم مرداد سال ۱۲۹۹ در بازار رشت آتش‌سوزی‌ای آغاز شد که سربازان روس به دلایلی امنیتی موهومی مانع فرو نشاندن آن می‌شدند. در نتیجه هشت کاروانسرا و یک کلیسا و ۳۸۰ حجره بازار در آتش سوخت و شواهدی هست که نشان می‌دهد روسهای بلشویک در این هنگامه کالاهای مردم را از بازار ربوده و به روسیه حمل می‌کرده‌اند.

گونزالو خیمنز د کوئسادا

فرانسیس دوم امپراتور مقدس روم

در چنین روزی به سال ۸۸۵ دوک نشین لیتوانی در نبر کلتسک بر خانهای کریمه پیروز شد، در ۹۱۷ گونزالو خیمنز د کوئسادا در کلمبیای امروزیین شهر بوگوتا را بنیان نهاد که در آغاز اردوگاه ماجراجویان و غارتگران اسپانیایی بود. ۱۱۸۵ فرانسیس دوم کناره گیری کرد و به این ترتیب امپراتوری مقدس روم منحل شد و امپراتوری اتریش جای آن را گرفت. در ۱۲۰۴ بولیوی از اسپانیا استقلال یافت و در ۱۲۴۰ انگلستان لاگوس در نیجریه را تسخیر کرد و به خاک خود منضم ساخت.

در ۱۲۹۳ در پی ترور آرشیدوک اتریش در صربستان و در آغازگاه جنگ جهانی اول صربستان به آلمان و اتریش به روسیه اعلان جنگ داد و این دو روز پس از اعلان جنگ انگلستان به آلمان بود. در ۱۳۲۴ یک

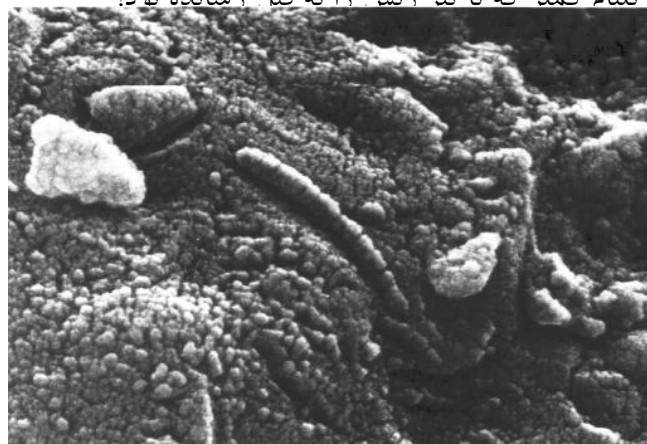

بمب افکن آمریکایی اولین بمب اتمی موسوم به «پسر کوچولو» را بر شهر هیروشیما انداخت (عکس صفحه‌ی بعد). در نتیجه هفتاد هزار نفر در جا کشته شدند و چند ده هزار نفر در اثر مسمومیت رادیواکتیو طی چند سال بعد جان باختند. در ۱۳۳۹ انقلابیون کوبا

اموال شرکتهای خارجی از جمله آمریکایی‌ها را در اختیار دولت گذاشتند و آنها را ملی اعلام کردند. در ۱۳۴۱ جامائیکا از انگلستان استقلال یافت و در ۱۳۶۹ انگلستان به دنبال حمله‌ی عراق به کویت این کشور را در خلیج فارس محاصره‌ی اقتصادی کرد.

چندین رخداد پراکنده‌ی مهم دیگر هم در این روز رخ داده‌اند که برخی نوآورانه و برخی غم‌انگیز هستند. در ۱۲۶۹ در زندان آوورن در نیویورک برای نخستین بار یک محکوم به اعدام با صندلی الکتریکی کشته شد. او

قصابی بیسواد بود به نام ویلیام کمل که تا پیش از آن به قتل رسانده به‌د!

باکتری‌های احتمالی بر

ALH 84001 شهابسنگ

در ۱۳۰۵ در نیویورک سیستم ویتافون که توسط برادران وارنر بود برای صداگذاری بر فیلم به کار گرفته شده بود، برای نخستین بار برای گذاشتن صدا بر فیلم دون ژوان مورد استفاده قرار گرفت. در ۱۳۷۰ تیم برمرزلی مقالاتی را منتشر کرد و در آن ایده‌ی شبکه‌ی جهانی اینترنت (world wide web) را پیشنهاد کرد، و در همین روز تاکاکو دوئی اولین زنی بود که در ژاپن سخنگوی نمایندگان مجلس شد. پنج سال بعد در ۱۳۷۵ ناسا اعلام کرد شهابسنگ ALH 84001 که احتمالاً از سیاره‌ی بهرام جدا شده نشانه‌هایی از حیات ابتدایی را در خود دارد.

ویلیام کملر

آتش‌سوزی اروادی

تیم برمرزلی

رخداد غم‌انگیز هم آن بود که در ۱۳۸۰ یک آتش‌سوزی در منطقه‌ی اروادی در تامپیل‌نادوی هند به مرگ فجیع ۲۸ بیمار روانی انجامید. این بیماران در یک موسسه‌ی خیریه‌ی مذهبی بستری بودند که به یک شیخ سعودی اهل مدینه به اسم قطب‌السلطان سید ابراهیم شهید ولی‌الله تعلق داشت. در این موسسه بیماران را برای بیرون راندن ارواح خبیث از بدن‌شان کتک می‌زدند و شبها با زنجیر به تخت‌هایشان می‌بستند. به همین خاطر در جریان آتش‌سوزی که شب رخ داد بیماران گرفتار ماندند و در آتش سوختند. این موسسه پس از این فاجعه مورد حمله قرار گرفت و تعطیل شد.

نیکولاس مالبرانش

دومینیک قدیس

آلفرد تینسون

برخی از زادگان نامدار این روز را می‌توان چنین برشمرد: نیکولاس مالبرانش فیلسوف فرانسوی (۱۰۱۷)، لرد آلفرد تینسون شاعر انگلیسی (۱۱۸۵)، الکساندر فلمینگ کاشف آنتی‌بیوتیک (۱۲۶۰) و اندی وار هول نقاش و هنرفروش مدرن (۱۳۰۷).

اندی وارهول

فلمینگ هنگام گرفتن نوبل از شاه سوئد گوستاو پنجم در ۱۳۲۴

در پانزدهم امرداد سال ۱۲۹ هجری خورشیدی مروان دوم خلیفه‌ی اموی پس از شکستهای پیاپی سردارانش از ابومسلم خراسانی در جنگ زاب از سفاح عباسی شکست خورد و به مصر گریخت و در آنجا کشته شد، در سال ۶۰۰ دومینیک قدیس اسپانیایی بنیانگذار فرقه‌ی دومینیکن درگذشت. او نیای فکری تفتیش عقاید قرون وسطا بود. باقی درگذشتگان نامدار این روز عبارتند از بن جانسون شاعر انگلیسی (۱۰۱۶)، دیگو وساکوئز نقاش اسپانیایی (۱۰۳۹)، تئودور آدورنو (۱۳۴۸)، پاپ پل ششم (۱۳۵۷) و شاپور بختیار آخرین نخست‌وزیر دوران پهلوی (۱۳۷۰). (تصاویر زیر: چهار نفر اخیر به ترتیب از راست به چپ)

